

MILJØDIREKTORATET
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

DIN ČUJ./ DERES REF:

2025/9005

BEAIVI / DATO:

27.08.2026

MIN ČUJ / VÅR REF:

26/4562-2

ÁŠŠEMEANNUDEADJI / SAKSBEHANDLER:

Jon Petter Gintal

Høring om etablering av finstoffdeponi - Nussir ASA/

Vi viser til deres brev av 04.08.2026.

Nussir ASA skriver at tiltaket gjelder håndtering av finstoff som oppstår i forbindelse med tunneldrivingen ved Nussir-prosjektet, og søknaden fremmes som en søknad om tillatelse til avfallsanlegg etter avfallsforskriften kapittel 17. Formålet med tiltaket er å sikre kontrollert håndtering av finstoff som oppstår i forbindelse med tunneldriften, fra boring, sprenging og vannbehandling.

Sametinget går imot at Miljødirektoratet gir tillatelse til den ovennevnte søknaden om etablering av finstoffdeponi. Dette utslippet må ses i sammenheng med at Nussir ASA, i 2016, fikk tillatelse til sjødeponering av gruveavfall i Repparfjorden. Staten tapte i Høyesterett den 17. juni 2026 i saken om gravedumping i Førdefjorden. EØS-brevene om Førdefjorden viser til den pågående granskningen fra EFTAs overvåkingsorgan (ESA), som har sendt flere kritiske brev til den norske regjeringen i 2026 angående gravedumping. ESA-brevet om Førdefjorden og vanndirektivet omfatter også Repparfjorden. De tar begge sakene og likestiller dem. Det er dette brevet Høyesterett bygger dommen på.

I lys av det ovennevnte er det Sametingets klare synspunkt at Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet må gjøre nye vurderinger av utslippstillatelsen til Nussir ASA. Dersom tillatelsen bryter med vanndirektivet, så må utslippstillatelsen trekkes tilbake. Om sjødeponeringen forringer vannkvaliteten så må dette vurderes om det har tvingende allmenne hensyn. Det må utredes på en forsvarlig måte, og nye beslutning omkring utslippstillatelser må tas.

Ellers så bestrider Sametinget mineralmyndighetenes narrativ om at den nevnte adkomsttunnelen ikke er en del av gruvedriften, og påstanden om at gruvedriften ikke har startet opp er beviselig feil. Sametinget støtter Fiettar reinbeitedistrikt sin oppfatning om at ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse i dette tilfellet er påkrev før gruveprosjektet overhodet kan igangsettes. En oppstart av gruvedriften skal ikke skje før reindriften rettigheter i området er avklart.

Sametinget vil påpeke at innholdet i et vedtak om tillatelse til atkomsttunnelen til kobberforekomsten i Nussir er konsultasjonspliktig etter samelovens § 4-4. Hammerfest kommune har plikt til å konsultere representanter for berørte samiske interesser om tiltak som vil kunne påvirke samiske interesser direkte. Dette er særlig nødvendig siden reinbeitedistriktet og Bivdu ikke ble konsultert da reguleringsplanen ble behandlet. Samelovens § 4-9 sier at brudd på reglene om konsultasjoner kan gi grunnlag for ugyldighet. Det har ikke vært gjennomført en riktig saksbehandling av tiltaket med adkomsttunnelen.

Sametinget mener en oppstart av gruvevirksomheten ikke kan sameksistere med videreføring av en regningssvarende reindrift for alle siidaandelshaverne i de to distriktene som påvirkes av tiltaket. Dette betyr at gruvetillatelsen er i strid med norsk og internasjonal lov. Staten kan etter menneskerettsloven og FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter artikkel 27 ikke tillate arealinngrep som medfører at samisk reindrift blir nektet eller vesentlig krenket slik at det ikke lenger er grunnlag for enkeltes kulturutøvelse i et driftsområde. Dette har så vel Stortinget som Høyesterett sluttet seg prinsipielt til i andre saker.

Dearvuodaiguin / Med vennlig hilsen

Áila Márge Varsi Balto
juogushoavda / seksjonssjef
seksjonssjef

Jon Petter Gintal
doaibmi juogushoavda / konstituert

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur. /

Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga.

Hovedmottaker:

MILJØDIREKTORATET

Postboks 5672
Torgarden

7485

TRONDHEIM

Kopiija / Kopi til:

Klima- Og Miljødepartementet Postboks 8013 DEP 0030 Oslo